

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 103/2024 van 7 november 2024

Betreft: Ontwerp van koninklijk besluit *houdende uitvoering van de wet van 8 november 1993 tot bescherming van de titel van psycholoog wat de organisatie van de verkiezingen betreft* (CO-A-2024-256)

Trefwoorden: toegang tot de lijsten van de kiezers

Vertaling

Inleiding:

De adviesaanvraag betreft een ontwerp van koninklijk besluit houdende uitvoering van de wet van 8 november 1993 tot bescherming van de titel van psycholoog wat de organisatie van de verkiezingen betreft. Dit koninklijk besluit bepaalt de nadere regels voor de verkiezingen van de Vergadering van Vertegenwoordigers van de Psychologencommissie en regelt de organisatie van elektronische verkiezingen. In die context verwerkt het ontwerp van koninklijk besluit de persoonsgegevens van de kiezers, namelijk de personen die gemachtigd zijn om de titel van psycholoog te dragen volgens de wet van 8 november 1993.

De Autoriteit formuleert een opmerking met betrekking tot de toegang tot de lijst van de kiezers die hun stem hebben uitgebracht en de lijst van de kiezers die geen stem hebben uitgebracht. De Autoriteit is van oordeel dat in de bepaling de personen die toegang hebben tot deze lijsten uitdrukkelijk moeten worden geïdentificeerd. Deze toegang zou moeten worden beperkt tot alleen de leden van het Bureau en tot de Raad van State (indien beroep zou worden aangetekend).

Bovendien vestigt de Autoriteit de aandacht van de aanvrager op het belang van een goed gebruikers- en toegangsbeheer.

De Autorisatie- en Adviesdienst van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit"),
Aanwezig: Mevrouw Cédrine Morlière, mevrouw Nathalie Raghenon en mevrouw Griet Verhenneman en
de heren Yves-Alexandre de Montjoye, Gert Vermeulen en Bart Preneel;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op artikel 43 van het reglement van interne orde van de Autoriteit dat bepaalt dat de beslissingen van de Autorisatie- en Adviesdienst worden genomen bij meerderheid van stemmen;

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 *van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van de gegevens, en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van de heer David Clarinval, minister van Middenstand (hierna "de minister" of "de aanvrager"), ontvangen op 20 september 2024;

Brengt op 7 november 2024 het volgende advies uit:

I. Onderwerp en context van de adviesaanvraag

1. De minister van Middenstand vroeg het advies van de Autoriteit over een ontwerp van koninklijk besluit houdende uitvoering van de wet van 8 november 1993 tot bescherming van de titel van psycholoog wat de organisatie van de verkiezingen betreft.
2. Het ontwerp geeft uitvoering aan de artikelen 4, §2 en 8/7 van de wet van 8 november 1993 tot bescherming van de titel van psycholoog (hierna "**de wet van 8 november 1993**"). Deze artikelen bepalen dat: *"de Koning de datum en de nadere regels voor de verkiezing van de leden van de Vergadering van Vertegenwoordigers (bepaalt), evenals de voorwaarden tot hun verkiesbaarheid"* en dat de Koning bepaalt: *"1° het aantal effectieve en plaatsvervangende leden van de in artikelen 8/2 en 8/4 bedoelde Raden; 2° de voorwaarden tot hun verkiesbaarheid; 3° de regels van hun verkiezing; 4° hun vergoedingen; 5° de werkingsregels van deze Raden"*.
3. Het ontwerp bepaalt de **nadere regels voor de verkiezingen** van de Vergadering van Vertegenwoordigers van de Psychologencommissie en **regelt de organisatie van elektronische verkiezingen**.

4. De wet van 8 november 1993 werd gewijzigd en aangepast door de wet van 16 mei 2024¹, en in de wet werd een artikel 3/1 ingevoegd om de verwerking van persoonsgegevens te regelen die nodig is voor de uitvoering van de opdrachten van de Psychologencommissie. Vanwege een uitzonderlijk groot aantal adviesaanvragen en bij gebrek aan voldoende personele middelen, heeft de Autoriteit zich over het wetsontwerp uitgesproken via een "standaardadvies"², waarin werd gewezen op de belangrijkste eisen waaraan elke norm die de verwerking van persoonsgegevens regelt moet voldoen.
5. De Autoriteit zal hierna onderzoeken of en in welke mate **het ontwerp van koninklijk besluit de beginselen van de gegevensbescherming in acht neemt** zoals ze zijn vervat in de AVG.

II. Onderzoek van de adviesaanvraag

6. Zoals reeds gezegd preciseert het ontwerp van koninklijk besluit de nadere regels voor de verkiezingen van de Vergadering van Vertegenwoordigers van de Psychologencommissie en regelt het de organisatie van elektronische verkiezingen. In die context zijn de in het ontwerp beoogde persoonsgegevens de **aanspreektitel van de kiezer, de naam en voornamen van de kiezer evenals zijn woonplaats en e-mailadres**³. Volgens artikel 12 van het ontwerp **identificeert** de kiezer zich voor het informaticasysteem bovendien met zijn **elektronische identiteitskaart of via Itsme of CSam of elk ander soortgelijk systeem** om zijn identiteit te controleren en na te gaan of hij nog niet gestemd heeft. Daarbij komt nog dat het informaticasysteem de lijst genereert van de **kiezers die hun stem hebben uitgebracht** en de lijst van de **kiezers die geen stem hebben uitgebracht**.
7. Uit het ontwerp blijkt dat de verwerking van deze gegevens **noodzakelijk is voor de organisatie van de verkiezingen en voor het elektronisch stemmen op afstand**. De minister verklaart dat *"enerzijds moet worden gecontroleerd of deze personen wel degelijk zijn ingeschreven op de lijst van de psychologen die wordt bijgehouden door de Psychologencommissie, en dus het recht hebben om te stemmen. Anderzijds, ook als hun*

¹ Wet van 16 mei 2024 houdende wijziging van de wet van 8 november 1993 tot bescherming van de titel van psycholoog, *B.S.*, 3 juni 2024.

² Zie in die zin advies nr. 65/2023 van 24 maart 2023, beschikbaar op <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-65-2023.pdf>

³ Artikel 3/1 van de wet van 8 november 1993 bepaalt als volgt: *"In het kader van haar opdrachten, en met name het identificeren en contacteren van de personen die ingeschreven zijn op de lijst bedoeld in artikel 2, § 1, en het verzekeren van de regelmatigheid van de verkiezingen door de hoedanigheid van de kiezers en de kandidaten te controleren, kan de Psychologencommissie met name gebruik maken van het identificatienummer in het Rijksregister of van het identificatienummer in de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid of, in ondergeschikte orde, de naam, de voornaam, de geboortedatum, het beroepsadres, de woonplaats en de contactgegevens van die personen verzamelen."*

identiteit geheim wordt gehouden door het informaticasysteem dat wordt gebruikt voor de elektronische verkiezingen, moet deze identiteit kunnen worden gelinkt aan de stem die de kiezers uitbrengen zodat een kiezer kan nagaan of zijn stem wel degelijk in aanmerking werd genomen”.

8. De Autoriteit is van oordeel dat het hier beschreven doeleinde kan worden beschouwd als **welbepaald, duidelijk omschreven en gerechtvaardigd** in de zin van artikel 5.1.b) van de AVG⁴. Bovendien meent de Autoriteit dat de in paragraaf 5 geïdentificeerde gegevens **ter zake dienend en niet overmatig** zijn ten aanzien van het beoogde doeleinde⁵.
9. Artikel 21 van het ontwerp bepaalt dat het informaticasysteem de lijst genereert van de kiezers die hun stem hebben uitgebracht en de lijst van de kiezers die geen stem hebben uitgebracht. De Autoriteit is van oordeel dat in deze bepaling de **personen die toegang** hebben tot deze lijsten **moeten worden gepreciseerd**. Is de toegang tot deze informatie voorbehouden voor alleen de leden van het Bureau of hebben ook de kiezers, en derden, er toegang toe? De Autoriteit is van oordeel dat **deze toegang zou moeten worden beperkt tot alleen de leden van het Bureau en tot de Raad van State** (indien beroep zou worden aangetekend). Het is aangewezen om de bepaling in die zin te wijzigen.
10. De Autoriteit wijst op het feit dat de artikelen 5.1.f), 24.1 en 32 van de AVG de verwerkingsverantwoordelijke verplichten om de passende technische en organisatorische maatregelen te nemen om de persoonsgegevens te beschermen. Deze maatregelen moeten een **passende beveiliging** waarborgen, rekening houdend met enerzijds de stand van de techniek en de kosten van de toepassing van deze maatregelen en anderzijds de aard van de te beschermen gegevens en de potentiële risico's.
11. De Autoriteit stelt vast dat de aanvrager heeft getracht om de werkingsregels van het informaticasysteem te definiëren. Om de beveiliging van de inhoud van dit systeem te verhogen, vestigt de Autoriteit de aandacht van de aanvrager echter op het **belang van een goed gebruikers- en toegangsbeheer**. Om de vertrouwelijkheid, de integriteit en de beschikbaarheid van de gegevens te waarborgen, moet de verwerkingsverantwoordelijke immers de toegang beperken tot alleen de personen die de noodzaak daartoe rechtvaardigen door de uitoefening van hun functie of dienst. De Autoriteit herhaalt⁶ dat het essentieel is dat **alleen de bevoegde personen of organisaties toegang hebben** tot het platform en dat zij alleen de informatie mogen raadplegen waartoe zij gemachtigd zijn. Een **gebruikers- en**

⁴ Krachtens artikel 5.1.b) van de AVG is de verwerking van persoonsgegevens enkel toegelaten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.

⁵ Artikel 5.1.c) van de AVG bepaalt dat de persoonsgegevens toereikend moeten zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt.

⁶ Zie in die zin advies nr. 160/2023 van 11 december 2023, punten 21 tot 24.

toegangsbeheersysteem zorgt ervoor dat alleen de categorieën van betrokkenen die **positief** zijn geïdentificeerd en van wie **de identiteit is geverifieerd** door middel van een authenticatieproces, toegang hebben tot alleen de delen van het platform waartoe zij op grond van hun functie gerechtigd zijn.

12. Voor meer informatie verwijst de Autoriteit naar haar aanbeveling met betrekking tot het toegangs- en gebruikersbeheer in de overheidssector⁷.

OM DEZE REDENEN,

Is de Autoriteit van oordeel dat artikel 21 van het ontwerp moet worden gewijzigd in die zin dat de personen die toegang hebben tot de lijsten worden gepreciseerd en dat deze toegang wordt beperkt tot alleen de leden van het Bureau en tot de Raad van State (punt 9).

Bovendien vestigt de Autoriteit de aandacht van de aanvrager op het belang van een goed gebruikers- en toegangsbeheer (punt 11).

Voor de Autorisatie- en Adviesdienst,

(get.) Cédrine Morlière, Directeur

⁷ Zie in dit verband de aanbeveling 01/2008 van 24 september 2008 met betrekking tot het toegangs- en gebruikersbeheer in de overheidssector, beschikbaar op <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>